

ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

1505 СОФИЯ, ул. „Черковна” № 90

тел.: +3592 9333 600; факс: +3592 9873 750; e-mail: dksi@government.bg

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА ИНФОРМАЦИЯ (ДКСИ) в качеството си на държавен орган, осъществяващ политиката на Република България за защита на класифицираната информация, който организира, осъществява, координира и контролира дейността по защита на тази информация, и на основание чл. 10, т. 4 от Закона за защита на класифицираната информация /ЗЗКИ/ въз основа на Решение на ДКСИ № 82 от 19.12.2003 г., изм. с Решение на ДКСИ № 48-I от 04.09.2007 г., изм. и доп. с Решение на ДКСИ № 14-I/24.02.09 г. и Решение № 68 – I/25.10.2011 г. издава **ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ** за прилагането на принципите и мерките в областта на индустриалната сигурност до задължените по ЗЗКИ субекти в следните насоки:

ЧАСТ ПЪРВА МАТЕРИАЛНОПРАВНИ ПРЕДПОСТАВКИ

1) Общи положения

Предмет

1. Индустриалната сигурност е система от принципи и мерки, които се прилагат спрямо физически и юридически лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до класифицирана информация. Тя е предварително и особено изискване на закона спрямо страните по договори, свързани с достъп до класифицирана информация.

Свобода на договаряне

2. Свободата на договаряне при сключване на договори, свързани с достъп до класифицирана информация, е подчинена на принципите на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) и подзаконовите му актове.

Цел на индустриалната сигурност

3. Целта на индустриалната сигурност е защитата на класифицираната информация от нерегламентиран достъп. За постигане на тази цел проучващите органи изследват определени обстоятелства и установяват наличието, респ. липсата на определени данни по отношение на проучваните лица.

Приложно поле

4.1. Изискванията на индустриалната сигурност се прилагат само спрямо договори, свързани с достъп до класифицирана информация.

4.2. Изискванията на индустриалната сигурност се прилагат спрямо всички видове договори, свързани с достъп до класифицирана информация, вкл. ненаименованите договори.

Изключения

5. Изискванията на индустриалната сигурност са приложими във всички случаи и спрямо договори, свързани с достъп до служебна тайна или до чуждестранна класифицирана информация, в случай, че:

а) договърът, свързан със служебна тайна, е свързан и с достъп до държавна тайна;

б) в международния договор, по който Република България е страна и който установява режима, приложим спрямо чуждестранната класифицирана информация:

- не е предвиден друг ред, и
- законодателството на страната-източник на класифицираната информация допуска такова прилагане на българския закон, и
- има изрична воля за това от нейна страна.

Обвързваща сила

6.1. Задължението за прилагане на изискванията за защита на класифицираната информация е обвързващо и след изтичане на срока на конкретния договор.

6.2. При сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до класифицирана информация, системата от принципи и мерки в областта на индустриалната сигурност е еднакво обвързваща както спрямо лицата, изпълняващи определена работа за определен период от време, така и спрямо лицата, придобиващи право на собственост върху определен обект.

6.3. Обстоятелството, че след получаване на удостоверение за сигурност кандидатите за изпълнители по договори по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ имат всички задължения на организационни единици (чл. 112 от ЗЗКИ), означава, че те дължат изпълнение на всички изисквания на закона, т. е. не само тези в областта на индустриалната сигурност, но и установените спрямо всички организационни единици (напр. определянето на кръга от длъжности, респ. задачи, изискващи достъп до класифицирана информация; определяне и назначаване на служител по сигурността на информацията).

Специални закони

7. Прилагането на принципите и мерките за защита в областта на индустриалната сигурност не изключва приложимостта и на други изисквания, установени в специални закони, с оглед спецификата на предмета на конкретния договор.

Изисквания към лицата

8. Лицата, задължени в областта на индустриалната сигурност, трябва да бъдат проучени и да имат издадени разрешения, респ. удостоверения, респ. потвърждения преди да им бъде предоставен достъп до класифицирана информация-държавна тайна.

II) Договори в областта на индустриалната сигурност

Видове договори

9. Договорите, свързани с достъп до класифицирана информация по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ, в областта на индустриалната сигурност са:

- а) договори, чийто предмет съдържа държавна тайна;
- б) договори, чието изпълнение налага или би могло да наложи достъп до държавна тайна;
- в) договори, чийто предмет съдържа държавна тайна и изпълнението на които налага достъп до такава тайна.

Сключване и съдържание на договора

10. Чл. 10, чл. 11, чл. 12 и чл. 17 от Наредбата за общите изисквания за гарантиране на индустриалната сигурност установяват минималното необходимо съдържание на договорите по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ. Допълнителни права и задължения страните могат да установяват с оглед спецификата на конкретния договор.

Действия преди сключване на договора

11. Изпълнителят по договор, свързан с достъп до класифицирана информация-държавна тайна, е длъжен, преди започване на дейностите по сключване или изпълнение на договора, да представи на възложителя:

- а) издаденото удостоверение за сигурност, и
- б) издадените разрешения за достъп до класифицирана информация на всяко от проучените за целите на договора физически лица.

Издадено удостоверение за сигурност при липса на сключен договор

12.1. При издадено удостоверение за сигурност на кандидат, с когото впоследствие не е сключен договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ, удостоверението за сигурност не изгубва своето действие автоматично. В този случай възложителят информира съответния орган по индустриална сигурност за кандидата, избран за сключване и изпълнение на договора. След получаване на уведомлението проучващият орган обезсилва издадените удостоверения за сигурност на останалите кандидати, като информира за това тях и ДКСИ .

12.2. Несключването на договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ е задължителна предпоставка за прекратяване на действието на издадените разрешения за достъп до класифицирана информация на физическите лица (чл. 60, ал. 1, т. 3 от ЗЗКИ), проучени за целите на договора.

Обучение в областта на индустриалната сигурност

13.1. Обучение в областта на защитата на класифицираната информация се провежда по отношение на всички физически лица, чиито задачи във връзка с изпълнението на договора налагат достъп до класифицирана информация.

13.2. На етапа на водене на преговори, когато самите преговори са свързани с достъп до класифицирана информация, е задължително провеждането на инструктаж за работа с класифицирана информация на всички физически лица, участващи в преговорите.

13.3. Задължен да проведе инструктажа на лицата по т. 13.2 е служителят по сигурността на информацията на възложителя.

13.4. Обучението на лицата по т. 13.1 се извършва от служителя по сигурността на изпълнителя.

Заварени правоотношения

14.1. Параграф 2 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ППЗЗКИ въвежда 6-месечен срок, чиято цел е плавно привеждане изпълнението по всички заварени договори в областта на индустриалната сигурност в съответствие с изискванията на закона. Изтичането на този срок само по себе си не е основание за прекратяване на действието на договорите, сключени преди влизане в сила на ЗЗКИ, ако в срока по параграф 10 от ПЗР на ЗЗКИ ръководителите на организационните единици – възложители и изпълнители са реализирали задължението си да поискат издаване на разрешения за достъп на лицата от състава на техните организационни единици, които имат допуски. За да се счита за изпълнено задължението по параграф 10 от ПЗР на ЗЗКИ, достатъчно е само изричното волеизявление от страна на ръководителите на организационните единици в указания в параграф 10 смисъл, без да е необходимо спазването на всички изисквания по ППЗЗКИ относно начина на формулиране на искането за проучване и пълнотата на документите, необходими за стартиране и провеждане на самата процедура по проучване. Предприемането обаче на каквито и да било действия по изпълнение на договори по смисъла на параграф 2 от ПЗР на ППЗЗКИ от страна на лица, спрямо които не е налице изпълнение на изискването на параграф 10 от ПЗР на ЗЗКИ, противоречи на императивната правна уредба и представлява нерегламентиран достъп.

14.2. Изпълнителите по договори по параграф 2 от ПЗР на ППЗЗКИ са организационни единици, тъй като към момента на влизане в сила на закона те създават, обработват или съхраняват класифицирана информация-държавна тайна. Те могат да продължат изпълнението на сключените договори или да сключат други при наличие на издадени разрешения за достъп, удостоверения за сигурност или потвърждения по смисъла на закона и подзаконовите му актове.

III) Особени правила за някои видове договори

Особени правила при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки с предмет по чл.3, ал.2 от ЗОП

15.1. Обществена поръчка, в чиито предмет се съдържа класифицирана информация се провежда по реда на чл. 3, ал. 2 от Закона за обществените поръчки.

Обществени поръчки с обект по чл.3, ал.2 от ЗОП и стойност под определената в чл.14, ал.2 от ЗОП се извършват съобразно установените във всяка организационна единица – възложител вътрешни правила за провеждане на обществените поръчки.

15.2. При водене на преговори за възлагане на обществена поръчка, при която ще се наложи достъп до класифицирана информация освен изискванията на ЗЗКИ, ППЗЗКИ и Наредбата за общите изисквания за гарантиране на индустриалната сигурност се прилагат и разпоредбите на Закона за обществените поръчки.

15.3. Преговорите по сключване на договор по обществена поръчка, съдържаща класифицирана информация могат да започнат само:

а) след като потенциалните кандидати са проучени за целите на индустриалната сигурност, и

б) с кандидати, получили разрешение за достъп, респ. удостоверение за сигурност.

Особени правила за приватизационните сделки

16. Приватизационната сделка е договор по смисъла на чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ, когато самият договор съдържа държавна тайна и/или изпълнението на задълженията по приватизационния договор налагат достъп до такава тайна.

Обект на приватизация, чийто предмет на дейност или функционално предназначение е свързан с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна

17. Когато предмет на приватизационната сделка са акции/дялове от търговско дружество, чийто предмет на дейност е свързан с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна, или предмет на приватизационната сделка е обособена част, чието функционално предназначение е свързано с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна, този приватизационен договор е договор по смисъла на чл. 95, ал.1 от ЗЗКИ. В тези случаи приватизационната процедура започва и се провежда при стриктно спазване на всички изисквания на индустриалната сигурност, вкл. тези, установени по отношение на лицата.

Други договори по чл. 95, ал.1 от ЗЗКИ

18. Договорите за възлагане изготвянето на анализи на правното състояние, приватизационни оценки и информационни меморандуми за търговски дружества с предмет на дейност, свързан с осъществяване на

задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна или за обособени части, чието функционално предназначение е свързано с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна, са договори по смисъла на чл. 95, ал.1 от ЗЗКИ.

Изпълнение на задължения по приватизационен договор, които налагат достъп до държавна тайна

19. Преценката за това дали изпълнението на договор за приватизация на определено търговско дружество ще доведе до достъп до класифицирана информация, представляваща държавна тайна, се прави от **Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол** предварително.

Препоръки към Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол

20.1. Независимо от липсата на нормативно установени задължения, **Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол**, в качеството си на продавач по приватизационната процедура, е препоръчително, във всеки конкретен случай преди нейното започване, да установи:

а) дали обектът на приватизация е организационна единица по смисъла на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗЗКИ;

б) дали обектът на приватизация има предмет на дейност, свързан с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с държавна тайна или функционалното му предназначение е свързано с осъществяване на такива задачи;

в) дали обектът на приватизация съхранява, обработва, създава или предоставя класифицирана информация-държавна тайна на друго основание, различно от неговия предмет на дейност или функционално предназначение. Това са случаи, при които класифицираната информация не е собствена на приватизирувания обект. (Напр. наличието на класифицирана информация в дружеството се дължи на сключен договор с предмет държавна тайна, по който то се явява страна-изпълнител.).

20.2. В случаите, когато за дадена приватизационна процедура са установени посочените в т.20.1 обстоятелства (алтернативно или кумулативно), препоръчително е това да бъде указано изрично в документите, свързани с откриването на тази процедура и касаещи кандидатите.

20.3. Ако се касае за приватизация на обект, чийто предмет на дейност е свързан с осъществяване на задачи, представляващи и/или свързани с

държавна тайна или функционалното му предназначение е свързано с осъществяване на такива задачи, в конкурсните или тръжни документации се включва изрично условието кандидатът да отговоря на изискванията по индустриална сигурност.

20.4. Ако обект на приватизация е търговско дружество-организационна единица по смисъла на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗЗКИ, но приватизационната сделка не е договор по чл. 95, ал.1 от закона, **Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол** уведомява купувача по приватизационния договор за наличието на класифицирана информация в дружеството.

20.5. В случаите по т. 20.4 в самия приватизационен договор се включват клаузи, свързани със задълженията на купувача да спазва изискванията на законодателството за защита на класифицираната информация, да осигурява всички необходими условия за създаване, обработване и съхранение на класифицираната информация в дружеството, както и предоставяне на достъп до нея съгласно ЗЗКИ и подзаконовите му актове. Такива клаузи се включват и в документациите за провеждане на процедури по възлагане изготвянето на анализи на правното състояние, приватизационни оценки и информационни меморандуми.

20.6. **Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол** уведомява ДКСИ за започването на всяка приватизационна процедура на обекти по т. 20.3 и т. 20.4.

Ръководител на организационната единица

21. Поради това, че след сключване на приватизационния договор, приватизираното дружество запазва своята самостоятелност, за ръководител на организационната единица се счита:

- при дружество с едностепенна система на управление - изпълнителният директор;
- при дружество с двустепенна система на управление - председателя на управителния съвет.

ЧАСТ ВТОРА ПРОЦЕДУРА ПО ПРОУЧВАНЕ

IV) Процедура по проучване на кандидати за сключване или изпълнение на договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ.

Обект на проучване

22.1. Обект на проучване по реда на индустриалната сигурност са български юридически лица и български физически лица-търговци.

22.2. Проучване се извършва и по отношение на чуждестранни лица при наличие на:

а) влязъл в сила международен договор за защита на класифицираната информация между Република България и държавата по регистрация на чуждестранното юридическо лице или по националност на чуждестранното физическо лице или между Република България и международната организация, чийто представител е чуждестранното лице, и

б) притежаван от това лице документ за достъп до класифицирана информация, издаден от съответен компетентен орган за сигурност на тази друга държава или международна организация.

Цел на процедурата по проучване

23. Процедурата по проучване на лицата по т. 22.1. има за цел да установи дали:

а) лицето отговаря на изискванията за сигурност по Закона за защита на класифицираната информация и подзаконовите му актове;

б) е икономически стабилно;

в) е надеждно от гледна точка на сигурността.

Обхват на проучването

24.1. Компетентните органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ, при извършване на проучването по индустриална сигурност, установяват дали лицето-кандидат за сключване на договор:

а) е обявено в несъстоятелност или е в производство за обявяване в несъстоятелност;

б) е осъдено за банкрут;

в) се намира в ликвидация;

г) е лишено от правото да упражнява търговска дейност;

д) има, установено с влязло в сила съдебно решение или чрез признаване пред органа по принудително изпълнение, ликвидно и изискуемо задължение към:

- държавата;

- осигурителни фондове;

- физически лица;

- юридически лица.

е) е осъдено с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността;

ж) е осъдено с влязла в сила присъда за престъпление против стопанството;

з) е осъществявало или осъществява дейност срещу интересите на Република България;

и) е осъществявало или осъществява дейност срещу интереси, които Република България се е задължила да защитава по силата на международни договори;

к) е имало или има участие или съучастие в шпионска, терористична, саботажна или диверсионна дейност;

л) е осъществявало или осъществява друга дейност против:

- националната сигурност;

- териториалната цялост;

- суверенитета на страната, или;

- дейност, целяща насилствена промяна на конституционно установения ред.

м) е осъществявало или осъществява дейност, насочена срещу обществения ред.

24.2. Липсата на данни, които да установяват наличието, респ. отсъствието на някое от обстоятелствата по т. 23 във връзка с Приложение № 23 към ППЗЗКИ води до невъзможност да бъдат установени изискванията по чл. 100 от Закона и опорочава процедурата по проучване на лицата.

Лица, подлежащи на проучване

25. Компетентните органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ във всички случаи извършват проучване на:

а) управителите и членовете на Управителния съвет/Съвета на директорите на българските юридически лица, едноличния търговец и неговите управители;

б) лицата, ангажирани с провеждането на преговорите, когато те са свързани с достъп до класифицирана информация или с изпълнението на предмета на конкретния договор по чл. 95, ал. 1;

в) лицата, работещи в административното звено за сигурност на лицата, изпълняващи договор по чл. 95, ал. 1.

Обстоятелства-предмет на проверка

26. Компетентните органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ, при извършване на проучването по индустриална сигурност, проверяват следните обстоятелства по отношение на всяко едно от лицата по т. 25:

- а) дали е пълнолетно;
- б) дали има завършено средно образование;
- в) дали е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;
- г) дали срещу него има образувано досъдебно производство за умишлено престъпление от общ характер;
- д) дали срещу него има образувано съдебно производство за умишлено престъпление от общ характер;
- е) дали страда от психически заболявания, удостоверени по съответния ред;
- ж) дали е осъществявало или осъществява дейност срещу интересите на Република България;
- з) дали е осъществявало или осъществява дейност срещу интереси, които Република България се е задължила да защитава по силата на международни договори;
- и) дали е имало или има участие или съучастие в шпионска, терористична, саботажна или диверсионна дейност;
- к) дали е осъществявало или осъществява друга дейност против :
 - националната сигурност;
 - териториалната цялост;
 - суверенитета на страната, или
 - дейност, целяща насилствена промяна на конституционно установения ред.
- л) дали е осъществявало или осъществява дейност, насочена срещу обществения ред.
- м) дали е дало вярна и пълна информация за целите на проучването;
- н) дали съществуват факти и обстоятелства, които биха дали възможност за изнудване на съответното проучвано лице;
- о) дали е налице несъответствие между стандарта на живот на съответното проучвано лице и неговите доходи;
- п) дали страда от психично заболяване или други нарушения на психичната дейност, които биха повлияли отрицателно върху способностите на съответното проучвано лице да работи с класифицирана информация – при наличие на данни за психически заболявания, удостоверени по съответния ред и въз основа на резултатите от специализирани медицински и психологически изследвания по реда на наредбата по чл. 42, ал. 3 от ЗЗКИ;

р) дали е налице зависимост на съответното проучвано лице от алкохол или наркотични вещества.

Процедура по проучване. Действия

27. Процедурата по проучване обхваща следните действия:

27.1. Писмено искане за проучване от организационната единица-възложител по бъдещия договор или от организационната единица, създаваща класифицирана информация, с описание на задачата по бъдещия договор, за която се възлага проучването, т.е. ясно формулирано правно основание за стартиране на процедурата по проучване, и с приложена схема за класификация на етапите за изпълнение на договора. Задължителен елемент от схемата за класификация представлява мотивирано становище на възложителя за това, че предметът на договора, респ. неговото изпълнение, са свързани с достъп до класифицирана информация. Искането задължително съдържа и информация относно лицето, определено да изпълнява функциите на служител по сигурността на информацията от страна на кандидата. Ако към момента на подаване на искането кандидатът за изпълнител няма назначено такова лице, задължението да посочи такова лице за нуждите на процедурата по проучване тежи върху самия кандидат за сключване на договор.

27.2. Писмено съгласие за проучване на юридическото лице от лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител-приложение № 22 към чл. 171, т. 2 от ППЗЗКИ със следните приложения към него:

а) Попълнен въпросник-приложение № 23 към чл. 173, ал. 1 от ППЗЗКИ;

б) Задължителни документи по т. VI от въпросника-приложение № 23 към чл. 173, ал. 1 от ППЗЗКИ;

в) Писмено съгласие от лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител, както и на всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация за проучване на самите тях с цел издаването им на разрешение за достъп;

г) Попълнени въпросници от лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител, както и на всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация–приложение № 2 към чл. 47 и чл. 48 от ЗЗКИ;

д) Задължителни документи за проучване на лицата за получаване на разрешение за достъп по чл. 147, ал. 1 от ПЗЗКИ.

е) Декларация от лицата, които управляват и представляват кандидата, както и от всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация на основание чл. 147, ал.1, б “д” от ППЗЗКИ за съгласие за предоставяне на данъчни данни за целите на проучването;

ж) Декларация от лицата, които управляват и представляват кандидата, както и от всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация на основание чл.62, ал.5 от Закона за кредитните институции, за съгласие за предоставяне на данни за авоарите, операциите по сметките и влоговете за целите на проучването.

з) Декларация от лицата, които управляват и представляват кандидата на основание чл. 147, ал. 1, б “д” от ППЗЗКИ за съгласие за предоставяне на данъчни данни за кандидата-юридическо лице или за кандидата-физическо лице-търговец за целите на проучването;

и) Декларация от лицата, които управляват и представляват кандидата на основание чл. 62, ал. 5 от Закона за кредитните институции, за съгласие за предоставяне на данни за авоарите, операциите по сметките и влоговете на кандидата-юридическо лице или за кандидата-физическо лице-търговец за целите на проучването.

27.3. Откриване на дело по проучване на кандидата за сключване или изпълнение на договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ - по реда на чл. 148, ал. 5 и чл. 152-157 от ППЗЗКИ. Дейността по проучването започва само след получаване на писменото искане и всички необходими за целите на проучването на кандидата документи по ЗЗКИ и ППЗЗКИ. Когато качествата възложител и проучващ орган по чл. 95, ал. 3 съвпадат, дейността по проучването започва само след като са събрани необходимите за проучването документи от всички кандидати, респ. всички писмени доказателства за неотстраняване в срок на допуснати нередности/пропуски, имащи отношение към процедурата по проучване.

27.4. Откриване на дело за проучване на всяко от лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител, както и на всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация- по реда на чл. 148, ал. 5 и чл. 152-157 от ППЗЗКИ. Проучващият орган включва изрична забележка в делото по проучване, открито за съответното физическо лице, че процедурата по проучване по отношение на него е започнала и се извършва във връзка с процедурата по проучване на кандидата за сключване или изпълнение на договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ.

27.5. Извършване на проучването на лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител, както и на всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация. Това проучване става по критериите и съгласно процедурата по персонална сигурност, като искането за проучване се регистрира в регистратурата на проучващия орган от датата на неговото постъпване.

27.6. Проучването на лицето, определено за служител по сигурността на информацията на кандидата, когато към момента на подаване на искането за проучване кандидатът няма назначено такова лице и когато то ще осъществява задачи по договора или е определено за прилагане на мерките за защита на класифицираната информация при изпълнение на договора, се извършва от службата за сигурност, компетентна да извърши проучването на самия кандидат. След приключване на процедурата съответната служба за сигурност изпраща на ДКСИ делото по проучване на това лице за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация.

27.7. Извършване на проучването на кандидата за сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до класифицирана информация - държавна тайна:

- а) регистриране на искането за проучване в регистратурата на проучващия орган от датата на неговото постъпване;

- б) извършване на необходимите за целите на проучването проверки;

- в) назначаване на експертизи за установяване на определени обстоятелства - при необходимост;

- г) провеждане на интервюта - при необходимост.

27.8. Издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация, респ. отказ за издаване на такова разрешение на лицата, които управляват и представляват кандидата за изпълнител, както и на всички други лица, които ще изпълняват дейности по договора, налагащи достъп до класифицирана информация. Недопустимо е разрешението на лицето, определено за служител по сигурността на информацията на кандидата, когато това лице ще осъществява задачи по договора или е определено за прилагане на мерките за защита на класифицираната информация при изпълнение на договора, да бъде с ниво на класификация на информацията, различно от нивото на класификация на задачата (договора), за която се издава удостоверение за сигурност на самия кандидат.

27.9. Издаване, респ. отказ за издаване на удостоверение за сигурност на кандидата за сключване или изпълнение на договор, свързан достъп до класифициране на информация - държавна тайна.

Удостоверение за сигурност

28.1. Удостоверението за сигурност се издава за срок не по-дълъг от три години. То се издава само след като всички лица по т. 25 и по чл. 97, ал. 1 от ЗЗКИ са получили разрешение за достъп до класифицирана информация до съответното ниво на класификация. Органът, извършил проучването изпраща екземпляр от издаденото удостоверение за сигурност в ДКСИ.

28.2. Издаденото удостоверение за сигурност важи за всеки последващ договор, чието сключване и/или изпълнение е в срока му на валидност.

28.3. Не се извършва ново проучване на физически или юридически лица, които в срока на издаденото удостоверение за сигурност кандидатстват за изпълнение на друг договор, свързан с достъп до класифицирана информация от същото или по-ниско ниво на класификация за сигурност на информацията, за което са получили удостоверение за сигурност.

Компетентни органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ

29.1. Компетентността на органите в областта на индустриалната сигурност се определя от качеството на възложителя и от крайния акт, който органите следва да издадат след приключване на процедурата по проучване.

29.2. Българските юридически лица и българските физически лица-търговци, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, се проучват от органите, определени от Министерския съвет с Решение № 368 от 19 май 2003 г., Решение № 575 от 12 юли 2004 г. и Решение № 400 от 24 юни 2008 г., както следва:

1. Държавна комисия по сигурността на информацията (ДКСИ) извършва проучване на физически и юридически лица, кандидатстващи за сключване на договор или извършващи дейност за нуждите на ДКСИ.

2. Държавна агенция "Национална сигурност" извършва проучване на физически и юридически лица, кандидатстващи за сключване на договор или извършващи дейност за нуждите на всички организационни единици, с изключение на тези по т. 29.2.1, 3 и 4.

3. Служба "Военна информация" – Министерство на отбраната извършва проучване на физически и юридически лица, кандидатстващи

за сключване на договор или извършващи дейност за нуждите на служба "Военна информация";

4. Национална разузнавателна служба - извършва проучване на физически и юридически лица, кандидатстващи за сключване на договор или извършващи дейност за нуждите на Национална разузнавателна служба.

29.3. Проучващите органи по индустриална сигурност издават удостоверение за сигурност.

29.4. Българските физически лица, които не са търговци, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор се проучват от органите по глава V на ЗЗКИ (чл. 176 от ППЗЗКИ). Проучващите органи издават разрешение за достъп до класифицирана информация.

29.5. Чуждестранните физически и юридически лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, с изключение на случаите по чл. 11, ал. 3, т. 3 от ЗЗКИ, се проучват от Държавна агенция "Национална сигурност" на основание чл. 11, ал. 2, т. 2 от ЗЗКИ. Държавна агенция "Национална сигурност" издава потвърждение при условията на т. 31.1.

Издаване на потвърждение от ДКСИ

30. В изпълнение на своите правомощия по чл.9, т.10 от ЗЗКИ ДКСИ издава сертификати, потвърждаващи пред чуждестранни власти, че български физически или юридически лица притежават удостоверение за сигурност.

Компетентност на проучващите органи

31.1. Компетентните органи по индустриална сигурност извършват проучването както на самия кандидат за сключване или изпълнение на договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ, така и на всички други лица, посочени в т. 25 и по чл. 97, ал. 1 от ЗЗКИ.

31.2. Компетентните органи по индустриална сигурност по чл. 95, ал.3 от ЗЗКИ извършват проучването във всички случаи, независимо от нивото на класификация на информацията – държавна тайна, до която ще се наложи достъп и независимо от това дали се касае за задачи, първоначално формулирани от възложителя или за такива, необходимостта от чието изпълнение е възникнала впоследствие.

31.3. Компетентен да извърши обикновено проучване на български физически лица, които не са търговци, е служителът по сигурността на информацията на организационната единица - възложител по договора (чл. 22, ал. 1, т. 5 от ЗЗКИ).

Обмен на класифицирана информация в процеса на преговорите за сключване на договор

32.1. Когато при водене на преговори и определяне на изпълнител, е необходимо да бъде обменяна класифицирана информация, за кандидатите, които нямат регистратура за класифицирана информация, в регистратурата на възложителя се откриват контролни пунктове по смисъла на чл. 51, ал. 5 от ППЗЗКИ.

32.2. Контролен пункт се открива след проверка за изпълнение на изискванията за защита на класифицираната информация. Проверката се извършва от комисия, включваща представител на административното звено за сигурност на кандидата и на съответния проучващ орган по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ.

32.3. Контролният пункт се открива преди издаването на удостоверение за сигурност, но само след издаването на разрешения за достъп на всички лица по т. 25 и по чл. 97, ал. 1 от ЗЗКИ.

32.4. След определяне на изпълнител по договора, контролните пунктове за кандидатите, които не са определени за изпълнител, се закриват.

32.5. Кандидатът, избран за изпълнител, открива регистратура за класифицирана информация, след което контролният пункт се закрива.

Последващ контрол

33.1. Компетентните органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ, както и служителят по сигурността на информацията на възложителя, когато се явява проучващ орган по т. 31.3, осъществяват последващ контрол по спазване на изискванията за сигурност.

33.2. Контрол по спазване на изискванията за защита на класифицираната информация по ЗЗКИ, подзаконовите актове по прилагането му и произтичащи от специфични изисквания в договора, както и консултации на изпълнителя при изпълнението на договора се осъществява от лицето по чл. 105 от ЗЗКИ. Лицето по чл. 105 трябва да отговаря на следните изисквания:

- а) да е служител в организационната единица на възложителя;
- б) да притежава разрешение за достъп до информация с най-високото ниво на класификация съгласно договора;
- в) да е преминало обучение в областта на защитата на класифицираната информация.

Служителят по сигурността на информацията на възложителя може да бъде определен като лице по чл. 105.

33.3. В договора изпълнителят определя лице, което отговаря за прилагането на мерките за защита на класифицираната информация

при изпълнението на договора (по чл. 12 от Наредбата за общите изисквания за гарантиране на индустриалната сигурност) и оказва съдействие на лицето по т. 33.2. Лицето трябва да отговаря на следните изисквания:

- а) да е служител в организационната единица на изпълнителя;
- б) да притежава разрешение за достъп до информация с най-високото ниво на класификация съгласно договора;
- в) да е преминало обучение в областта на защитата на класифицираната информация.

33.4. Лицето по т. 33.3. може да изпълнява и функциите на служител по сигурността на информацията на изпълнителя по договора, като в тези случаи отговаря за прилагането на мерките за защита на класифицираната информация.

33.5. При проучване и издаване на потвърждения на чуждестранни лица, кандидатстващи за договор, по който възложител е някой от другите компетентни органи по индустриална сигурност, след приключване на проучването и издаването на потвърждение Държавна агенция "Национална сигурност" изпраща делото и акта, който е издала на съответния друг орган по индустриална сигурност-възложител по договора. Този друг орган, за чиито нужди е сключен договорът, осъществява последващ контрол върху изпълнението на изискванията на закона и подзаконовите актове, вкл. упражнява пряк контрол, когато този орган е и служба за сигурност по чл. 12 от ЗЗКИ.

33.6. Компетентните органи по индустриална сигурност осъществяват последващ контрол върху изпълнението на изискванията на закона и подзаконовите актове и в случаите, в които дейности по изпълнението на договора се осъществяват от чуждестранно лице съгласно т. 34.1 и т. 34.2.

Особени правила за чуждестранните лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до държавна тайна

34.1. Когато кандидат за договор по чл. 95, ал. 1 от ЗЗКИ е чуждестранно физическо или юридическо лице, проучващият орган по чл. 11, ал. 2, т. 2 от закона издава потвърждение, след като извърши следните действия:

- а) установи наличието на влязъл в сила международен договор за защита на класифицираната информация между Република България и държавата по регистрацията на чуждестранното юридическо лице или с държавата по националността на чуждестранното физическо лице, или

между Република България и международна организация, чиито представител се явява лицето;

б) установи наличието на разрешение или удостоверение, издадено от съответния компетентен национален орган по сигурността на държавата по регистрация на чуждестранното юридическо лице или по националността на чуждестранното физическо лице, или от съответния компетентен орган по сигурността на международната организация, чийто представител е лицето. Това обстоятелство се установява както спрямо юридическото лице, така и спрямо физическите лица от неговата структура. За установяването на това обстоятелство проучващият орган изпраща чрез ДКСИ запитване до съответния друг компетентен орган.

в) извърши проучване на лицето в Република България.

34.2. Искането за проучване и издаване на потвърждение на чуждестранно лице се подава до ДКСИ от възложителя. ДКСИ от своя страна възлага проучването на **Държавна агенция “Национална сигурност”**.

Проучване на български лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договор, свързан с достъп до чуждестранна класифицирана информация

35. В случай, че в международен договор, по който Република България е страна е предвидено да бъде извършено проучване на лица при постъпване на искане от друга държава или международна организация, ДКСИ възлага на съответния компетентен орган по индустриална сигурност проучване на български физически или юридически лица, кандидатстващи за изпълнение на задачи или дейности в областта на индустриалната сигурност на тази друга държава или международна организация.

Обжалване на отказ за издаване на удостоверение за сигурност

36.1. При обжалване на отказ за издаване на удостоверение за сигурност се прилагат правилата на чл. 62-65 от ЗЗКИ.

36.2. При подаване на жалба срещу отказ за издаване на удостоверение за сигурност проучващият орган, постановил отказа, задължително изпраща в ДКСИ делото за проучване на кандидата за сключване на договор и делата за проучване на всички физически лица по т. 25 и по чл. 97, ал. 1 от ЗЗКИ.

36.3. При разглеждане на жалбите ДКСИ може да изисква допълнителни данни и доказателства от проучващите органи, както и

да събира нови доказателства, вкл. чрез назначаването на експертизи, провеждането на интервюта и др.

Взаимодействие между органите по индустриална сигурност

37.1. При извършване на проучването и издаването на разрешения за достъп до класифицирана информация, удостоверения за сигурност и потвърждения, службите за сигурност и компетентните органи по чл. 95, ал. 3 от ЗЗКИ си взаимодействат, като обменят информация относно получените искания за проучване и проучваните лица. Незабавно след постъпване на искане за проучване те изпращат на ДКСИ информация относно получените искания и договорите, във връзка с които се прави проучване.

37.2. Проучването на лица, кандидатстващи за сключване или изпълнение на договори с различни възложители, извършвано от повече от един компетентен орган по индустриална сигурност, се провежда и приключва от органа, който първи е открил делото по проучване на лицето. Останалите компетентни органи също откриват дело по проучване на лицата, но при провеждане на проучването могат да използват данните, събрани от органа, пръв открил делото по проучване, съдържанието на издадения акт, като при необходимост проверяват непроверени и/или новонастъпили обстоятелства.

37.3. Проучващ орган по индустриална сигурност може да използва данни за кандидата, респ. за лицата по чл. 97, ал. 1 от ЗЗКИ, събрани при предходни техни проучвания, извършени от него или от друг проучващ орган. В този случай се проверяват непроверени и/или новонастъпили обстоятелства.

37.4. Обстоятелството, че са използвани данни, събрани при предходни проучвания на лицата (т. 37.2 и т. 37.3), се указва чрез съответна обобщена справка в новооткритото дело по проучване. Справката съдържа информация относно всички въпроси в Приложение № 23 към чл. 173, ал. 1 от ППЗЗКИ. Обобщената справка се изготвя от всеки проучващ орган, открил дело по проучване на лице, въз основа на постъпило искане от друг проучващ орган.

37.5. Препоръчително е решението на един орган по индустриална сигурност, с което на дадено лице се отказва издаването на разрешение за достъп до класифицирана информация, респ. удостоверение за сигурност или потвърждение, което не е било обжалвано или при обжалване е било потвърдено от ДКСИ, да бъде взето предвид от другите компетентни органи. В тези случаи останалите органи прекратяват процедурата по проучване, открита пред тях.

37.6. ДКСИ оказва необходимото съдействие на всички органи, извършващи дейности в областта на индустриалната сигурност.

Настоящите задължителни указания се издават на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗЗКИ и подлежат на незабавно изпълнение.